सीताहरण नाटकनां गायनो.

રચનાર.

ઠા૦ દામોદર રતનસી સોમાણી.

ગીતી.

સજ્જનશ્રી નરનારી, શ્રવણ કથનમાંય છે મોક્ષકારી;
આનંદિત નેત્રોને. લીલા શ્રીરામની નીરખિકારી.

મુંબઈ:
સુબોધપ્રકાશ છાપખાનામાં છાપ્યું.

સવંત ૧૯૪૧. સને ૧૮૮૫.

કિમ્મત ૧ આનો.

રૂપિ૯

मारी चाय, सस्तो भाव न गमे तो पाछी

एक वखत लई जुओ अने खातरी करो.

ચીનાઈ ચાહ

ચીનાઈ ચાહ	રતલ ૧ ના રૂ૦	આ૦
ફ્લાવર પીકુ નંબર ૧	૨	૦
ફ્લાવર પીકુ ,, ૨	૧	૮
સુંદરચીનાઇ રોઝ પેચાંગ	૧	૦
સુપરફાઇન પેચાંગ	૦	૧૪
ફ્લાવરી આરેંજ પીકુ	૦	૧૪
ફાઇનેસ્ટ સેન્ટેડ આરેંજ પીકુ	૦	૧૨
ઈમપીરિયલ કેસો કોંગો	૦	૧૨
કેસો કોંગો...	૦	૧૧
કોંગો	૦	૮

હીંદુસ્થાની ચાહ.

કાંગ્રાવેલી ફ્લાવર પીકુ	૧	૮
કાંગ્રાવેલી એકસ્ટ્રા ફાઇન આરેંજ પીકુ	૧	૪
કાંગ્રાવેલી એકસ્ટ્રા ફાઇન પીકુ...	૧	૨
[illegible]વલ ફેમેલી મીકસચર...	૧	૦
કાંગ્રાવેલી પીકુ સોચાંગ	૧	૦
કાંગ્રાવેલી સોચાંગ	૦	૧૨
દામોદર મીક્ષ્ચર	૧	૨
ઇન્ડીઅન કોંગો	૦	૧૦
બ્રોકન મીક્ષ્ચર	૦	૧૦

सीताहरणनां गायनो.

कळावंतनीओ गाय छे. (ईश्वर स्तुति.)

पद.

આનંદ કંદ, તું ઈશ અભીનંદન,
પ્રથમ પરમ પ્રિતે તુજ પદ વંદન—આનંદ.
તુજ ગુણ ગણ કેમ વરણી શકાએ,
કવી મતી ગતી અતીશે હારી જાએ—આનંદ.
લીલા તારી વીશ્વથી ન્યારી,
કોણ કળે તુજ શક્તિ છે ભારી—આનંદ.
અંતરજામી અવીચળ સ્વામી,
તુજ રચનામાં નહી કંઈ ખામી—આનંદ.

दशरथनी सभामां कळावंतनीए गायेलुं गायन.

पद.

હે કર કર્મ ઘણું સરવેથી, તુંજને મરજ્યું કરવાનું,
એવા ઉત્તમ કર્મ આચરે તેથી થશે ભવ તરવાનું.—ટેક.
સર્વ અંગ સાચવવા તારે ઉદરમે ઉદર ભરવાનું,
સેવાથી સુજનાર રીઝવે ફરી ન પડે ભવ ફરવાનું.—હે કર.

પ્રિતીવડે પરમારથ કરજે અંતે એજ ઉગરવાનું.
પાણી તરસ્યા જનને પાજે દેજે ચરવણ ચરવાનું ;
દીન દેખીને દાન આપજે ખરૂં પુણ્ય નહી ખરવાનું,
કહે છોટમ બહુ પુણ્ય કરે તો ઠામ મળે શુભ ઠરવાનું—હે કર.

(છોટમકૃત કિર્તનમાળા.)

જનકપુરીમાં જનારા બ્રાહ્મણો ગાતા આવે છે.

લાવણી.

બધા—ચાલો ચાલો સઉ હીંમતે આગળ નહી તો જાશો ચળી,
પેહેલો—નહી આવું હું આગળ ભાઇ રાક્ષસ જાશે ગળી ;
દાશી—સબુર બચા નહી જાતો આગળ પળમાં જાશે છળી,
બધા—ભોગ લાગ્યા કે મંડપ આશે મરવા આવ્યા મળી.—

ઝુલ.

પેહલો—નથી જોવો સ્વયંવર મારે,
બીજો—હવે જઈશ તું એકલો ક્યાંરે,
ત્રીજો—ફરી રાક્ષસ આવે છે ત્યાંરે,
દાસી—હાથ મુછ હું આવી ક્યાંરે, ક્યાંરે ખાંડ ખાવા ગળી.—ચાલો.

ઝુલ.

છોકરો—અરર મા મને શાંત હવે ક્યાંય જાઉં,
લંગડો—ઓ ભગવાન તું મને કેની ક્યાંય સંતાઉં.
રાક્ષસ—દોડી જશો તમે સૌ ક્યાંય બધાને ખાંઉ,
લંગડો—ઓ રાક્ષસકાકા કે'તો નહી મને ખાંઉ,
રાક્ષસ—નહી ખાંઉ તો જાણે શું ગળી.—ચાલો ચાલો.

राम बागमां प्रवेश करतां.

શાર્દુલવિક્રીડિત.

જો ખીલ્યા બટમોગરા વિવિધ, આ ગુલાબ ને કેતકી;
દ્રાક્ષો અંજીર શેતુરો રશ ભર્યા, અક્રોડ પસ્તાવળી;
વૃક્ષો અમૃતણાં ફળો થકી, દીસે ભૂમી શું ભેટયા વળી ;
દીસે રમ્ય વસંત ઋતુથકી આ, ઉદ્યાન શોભાવળી.

रामचंद्रजी बागमां मंदीर पासे जईने प्रार्थना करे छे.

ગીતી.

કેશરી વાહન શોભે, ઓપે અશી કર વિશે અતી સારી ;
અપર ગ્રહી કર બીજે, દુખ હરતી સેવકના અઘહારી.
તેથી ચરણ શીશ નામી, વંદુ ગવરી અતી હું પ્રીતેથી.
સુખકરણી. દુખહરણી. ઇચ્છા પૂરણ કર મુજ હોતેથી.

जानकी बागमां प्रवेश करतां गायछे.

હોરી.

ખીલ્યો વસંત બહાર,
સખી તુ જો આ મનોહર બાગ ફરીને.—ખીલ્યો.
આંબેરે માંજર ઝુલી રહ્યો છે—વેલો ખીલી છે અપાર.—સખી તું.
જાઈ જુઈ ચંબેલી ખીલી છે—ભમર કરે છે ગુંજાર.—સખી તું.

सीता मातानी प्रार्थना करे छे.

શાર્દુલવિક્રીડિત.

હે અંબે સુખ કારણી જગતની, પીડા બધી ટાળણી ;
ચારે ભુજ મહી આયુદ્ધ ધરીણી, સાર્દૂલ આરોહણી ;

ભક્તોને ભવતારીણી અસુરને, ખડ્ગેથીસંહારણી;
વંદુ હું પ્રીતથી સરોજ નયણી, કલ્યાણની દાયણી.

વસંતતિલકા.

છે અંગ નાઝુક ગુણે બહુ ક્રોધ ધારી,
વંદુ હું દેવી મનની પુર આશ મારી ;
દે સ્વામી કામ સમ સુંદર મુ સખીને,
આનંદ જોડુ રતી કામનું નીરખીને.

रामचंद्रजीए बागमां झाडनी ओथे गायेलुं गायन.

નારાચ છંદ.

ચાલ હંસની સમાન જોઈ હંસ લાજતો,
કેશરી કટીજ જોઇને ફરે છે ગાજતો.
ભમર વાકડી કમાન સમ રૂડી શોભતી,
ચંદ્રમુખી જોઇ વાદળી આકાશે શોભતી.
નયણુ દેખીને કુરંગ વનમાં ફરે નકી,
આપ કામદેવ કેરૂં હારી ગયું તે થકી.

रामचंद्रजी बागमां सीतानी सामुं जोईने गाय छे.

ગીતી.

કુસુમ સમાન મનોહર; રક્ત ધવલ ગાલ છે અધર લાલ ;
ચક્ષુ ચળકે તારા, શોભીત ભમ્મર ખરે શશી કપાલ.
મુખડું તજે ન કાંતિ, કાળે બાળે વિટાયલું તોયે ;
રવિનીજ તેજ ન છોડે, આભથકી જો છવાયલો હોય.

રામચંદ્રજી સીતાને જોઈને ગાય છે.

કુસુમવત તારી સુંદર છબી જોતાં નીતવૃત્તિ હરી મારી;
પ્યારી મૃગનયણી.—કુસુમવત તારી.
નાગ પ્રમાણે વેણી ચળકે છે;
રક્ત ધવળ ગાલ અધર દીસે છે.—કુસુમવત તારી.

સીતાજી બાગમાં ફુલ વીણે છે, રામચંદ્રજી તેની સામું જોઇને ગાય છે.

માલિની છંદ.

એનો પ્રસુન ભરથી કર એ નમે છે,
પોતાં સમાન મૃદુ પુષ્પ લઈને રમે છે:
એ રંગ લાલ શ્રમથી વધતો ગમે છે,
તેને સરોજ સમજી ભમરા ભમે છે;
કુસુમ કળી વીણંતી અંગુળી શીબીરાજે,
મૃદુલ કળી તથાપિ સ્પર્શ થાતાંજ લાજે;
કમળ સમ રૂપાળો હસ્ત આરક્ત શોભે,
કીશલય સમજીને પુષ્પની વેલ શોભે.

સીતાજી બાગમાં ફુલ વીણીને જવા માંડેછે રામ ગાય છે.

માલિની છંદ.

શીથીલ પગ પડે છે આંમના તેમનાં જે,
નીજ સખી કર ખેંચે તેથકી જાય લાજે;

ફરી ફરી મુખ થોડું ફેરવીને નીહાળે,
મુજ મન મૃગને એ ખેંચીને બાણુ મારે.

सीताजी पुष्पनी छाबडी नाखी देछे ते वखते गाय छे.

ભેરવીની ગજલ.

મીઠી આંખલડી મારીને કાળજ કોરીયું રે,
કાળજ કોરીયું રે, ચીતડુ ચોરીયું રે—મીઠી.
માધુરી મુરત સુરત રસીલી,
જીવ હરીને રાખ્યું ખાલી ખોળીયું રે—મીઠી.
ચંદ્ર મુગુટ શીર—ચળકી રહ્યા છે,
હસ્તે સુંદર બાજુબંધની જોડીયું રે—મીઠી.
ઇશ ન આશા મારી પુરે તો,
શી રીતે રેહેશે આ ખાલી ખોળીયું રે—મીઠી.

मंडपनी शोभामां कळावंतनीए गायेलुं गायन.

રાગ કેરબો.

જુવો જુવોરે સ્વયંવર મંડપ જાનકીનો,
મંડપ જાનકીનો, મંડપ જાનકીનો—જુવો.
તરેહ તરેહના ચિત્રો કાડી રંગી સુંદર ભીત,
મીણાકારી કામ કર્યાં છે રચના એ અદ્ભુત—જુવો.
દેશ દેશના રાજા બેઠા કરી ઉત્તમ શણગાર ;
આતુરતાથી વાટ જુવે છે ચાંપ નમાવા સાર—જુવો.

सीताजी हाथीउपर बेसीने मंडपमां आवे छे

कळावंतनी गाय छे.

ઢાળ ઓખાહરણનો.

સુકતા રત્ન રહ્યા શીર ખુલી, જાણે પુષ્પ ઘટે વેલ ઝુલી ;
રકત રંગસ્યો મુખે બીરાજે, નીચા હાસ્યથી જોઈ જોઈ લાજે.
ડોલે મદ પુરણાં માતંગી, લાંબુ અંગ અને કેડ વંકી ;
મંદ હાસ્ય કરી પદ ભરતી, પટ પાલવ લઈ રતન ધરતી.
પટ છોડીને બાહેર ઠમકી, જાણે આભ માહે વીજ ચમકી ;
અંબુજ નેણીના નયણનો મટકો, નોહે પ્રેમ એ બાણનો ચટકો.

सीताजी रामचंद्रजीने वरमाळ आरोपे छे.

ते वखते कळावंतनीयो गाय छे.

નીંજારાભર મારારે—(એ રાહ.)

શોભે છે જોડી સારીરે, રામસીતાની.—ટેક.
મરજી હતી જેવી, જનકરાજાની ;
તેવી પુણ્ય કીધાં હશે જાઉ બલીહારીરે.—રામ–શોભે છે.
કીરતિ તારી, વિશ્વમાં ચાલી ;
મહાન મ્હોટા ભુપ ગયા તારી પાસે હારીરે.—રામ–શોભે છે.
સર્વે બન્યુ છે, ઇચ્છાથી ઇશ્વરી ;
કામ રતી જેવા મળ્યા છે પ્રિતમ પ્યારીરે.—રામ–શોભે છે.

राम वनमां जवानी रजा मागे छे सीता गाय छे

નહી નહી પીયુજી એમ બોલો નહી,
વીયોગે તમારા જીવું ન અહીં—નહી.

મેહેલે રહી સુખ ચેન કરૂં હું,
આપ સહો દુખ વનરે જઇ—નહી.

गंगानदी कीनारे आवतां राम सीताने कहे छे.

સખી મે તટ પનીયા કેસે જાઉ—(એ રાગ.)

વહાલી તુ તો ચાલી ચાલી ગઇ થાકી—વહાલી.
કુસુમ સમાન મૃદુલ આ કાયા,
રવીના કીરણ સહી જાય કરમાતી—વહાલી.
તેથી પ્યારી ના કહી ત્યાં તુજને,
પણ તું ન માની દુખ સહેવા સાર આવી—વહાલી.

गंगाकिनारे बेशी सीताए गायेलुं.

મંદ વાયુની લેહરો આવે ; આવી દુખ ભુલાવે—મંદ.
જંગલ ફરતા થાક ચડયો તે, ભુલવી સુખ ઉપજાવે—મંદ.
નીરમળ નીર ભર્યું સરીતાનું, તેમાં તુરંગ ચલાવે—મંદ.
મેહેલનીમાં સુખ મળતુ પીયુજી, તેથી અધીક દરશાવે—મંદ.

गंगानदीमां होडीवाळा गाता आवे छे.

જીવને સ્વાસ તણી સગાઇ—(એ રાહ.)

હરીનાં પાંચકડાં ગાયેરે હરીને તાંટીયે વળગ્યાં જાયે ;
રાતું રાતું રતાળું ને બીજું રાતું ચોર:
ત્રીજું રાતું ચોરીયું ને ચોથું વગડાનું બોર—હરીનાં.
ધોળું ધોળું કબુતર ને બીજું ધોળું રૂ,
ત્રીજું ધોળું આભલુ ને ચોથું ધોળું શું ?—હરીનાં.

भरत दशरथनां शब पासे आवीने.

લલીત છંદ.

અરર પ્રેમથી પાળીયો મને, દિન શીશુ પીતા ગુણ શા ગણે;
સમય આખરે ધૈર્ય ના રહે હૃદય દુખનો ભારના સહે.
ફિકર મારી તો રાખિને ઘણી, સુખ કર્યા પિતા દુખને હણી;
અવગુણી શિશુ ગુણના લહે, હૃદય દુખનો ભાર ના સહે.
પ્રિતથી પાળતાં દુખ કાપતાં, જરિ દુખી થયે દુખ માનતા;
દુખ વિયોગનું જાય ના કહે, હૃદય દુખનો ભાર ના સહે.
તજિ જવું મને યોગ્ય ના પીતા, ફિકર માહરી છોડિ શું પીતા;
ધિરજ દિલમાં ના જરી રહે, હૃદય દુખનો ભાર ના સહે.
અવનિમાં હવે જીવી શું કરૂં, તમ વિયોગથી પ્રાણ ના ધરૂં;
તુજ શિશુ પિતા મર્ણને ચહે, હૃદય દુખનો ભાર ના સહે.

सीता दशरथनुं मरण सांभळीने विलाप करे छे.

ગરબી— ઓધવજી સંદેશો કેજો શામને—એ રાગ.

દુષ્ટ વિધાતા દુખની દાતા તું થઈ,
વૈરણની પેઠે શું લાગી હાય જો;
પુરવ જનમના પાપનો બદલો આપવા,
ખાઈ પીઈને કરવા લાગી ઉપાય જો.—ટેક.
કયા જનમના પાપ ફળ્યા આ વારમાં,
કે શું આવ્યો પૃથ્વી કેરો અંત જો;
વન વગડામાં ધિરજ લેશ ધરાય ના,
મુઝાય જીવને આવ્યો અંગે કંપજો.

સસરાજી વનમાં છોડી શું તમે ગયા,
દયા અમારી શું રાખી નહી લગાર જો ;
કોણ ધીરજ હવે ધરાવસે છાતી મહી,
દુખ દરીયામાં તણાયાં આ વાર જો,
હું હીણ ભાગ્યી સેવા લેશ કરી નહી.
હતા મનમાં તો આશાના અંબાર જો ;
સસરાજી દગો દેવો તમને ઘટે નહી.
તનમાં મુકાયો ધગધગતો અંગારજો.
કોશલ્યા માતાની શી ગતી તો થશે,
વિચારે દુખ અગ્નીમાં ઘી હોમાયજો ;
ધરતી આ સઘળીરે ખાવા ધાય છે.
કાળજ કેરૂં કષ્ટ નહી ઉચ્ચારાય જો.—દુષ્ટ.

ઝુંપડીમાંથી નીકળીને રામ ઈશ્વરની સ્તુતી કરે.

રાગ બીભાસ.

વંદુ દીન પતી ઉદીત ઉદાર, ઉદીત ઉદાર પતી ઉદીત ઉદાર—વંદુ
તીમીર વિમોચન વિશ્વ વિરોચન, જન લોચન આધાર—વંદુ.
પાછળથી નીજ ઘેરી વંચાઓ. કાળો જે અંધકાર—વંદુ.
નિજ પત્ની પદ્મણીને આપ્યું, તેણે દુખ અપાર—વંદુ.
તે દેખી રવિ રક્ત થયા છે. અતિશય ક્રોધ વિકાર—વંદુ.
પ્રિયા પરાભવ દેખી કુળ ગુરૂ, કેમ ન થાય વિકાર—વંદુ.

સુવર્ણમૃગ લાવવા સીતા રામને કહે છે.

દોડો દોડો સ્વામી મૃગ લાવી દો,
મારીને એ મૃગ સોનેરી ઇચ્છા પુરો મારી—દોડો.

તેના ચર્મની પ્યારા રૂડી કાંચળી મારે કરવી,
વનકેરી નીશાની ઘેરે લઈ જાવા સંઘરવા—દોડો.

सीतानुं हरण थवाथी राम नदीने पुछे छे.

દીંડી.

હે સરીતા વધાઈ મુને સારી, નીર આવી જ્યાં હોય પિવા પ્યારી ;
કમળ નેત્રો અધર જેના રાતા. પુષ્પ ભાસે પડપદી મોહી જતા.

માલિની

(પર્વતને) પરવત વદ વે'લો જાનકી ક્યાં છે મારી,
ન કહિશ તો બાણે મૃતિકા થાશે તારી ;
રીશ કરી તું પરે હું વ્યોમ માર્ગે ચડાવી,
મુજ કર બળ જાશે તાંહરે શોક લાવી.

सीता वियोगमां राम गाय छे.

હે પ્રિયે તું જવાબ દે હાંસી ન એવી કીજીએ—ટેક.
શોક અગ્નિ પેઠી હૃદયમાં ઝટ શાન્તિ તેની કીજીએ—હે પ્રિયે.
મુખચંદ્ર તુજ જોવા થકી મમ મન ચકોર સુકી થતું,
તેની ઉપર નિર્દય થઇ અધવચ્ચ તજી નવ દીજીએ—હે પ્રિયે.
હતી આશા તુજમાં મારી તો પણ ગઇ તું કેમ પ્યારી.
કરી જખમ હૃદય કારી પછી ન છોડી દીજીએ—હે પ્રિયે.

राम जंगलमां गाय छे.

રાગ મલ્હાર.

પ્યારી મારી ગઈ તું ક્યારે. પ્રાણ દેહ તજી કેમ ગ્યાંરે.—પ્યારી.
નયણુ વીશે નીર ધાર વહે છે, બળતે હૃદયે ફરૂં હું ક્યાંરે.—પ્યારી.

ગજલ.

પ્રિયા મુજ પ્રાણ પ્યારીરે, ગઇ તું ક્યાંય છોડીને ;
જીવનનું વૃક્ષ જે મારૂં, ગયું તે કોણ તોડીને.—પ્રિયા.
અરે તું તેજ આંખ્યોનું, ભુજાનું બળ તું મારૂં ;
તોડીને પ્રેમની દોરી, ગઈ તું ક્યાંય ઉડીને.—પ્રિયા.
ચળકતું રત્ન પર્ણીમાં ભુષણ તું છે સતી કેરૂં ;
અરે આરામ મુજ મનમાં, ગઇ તું ક્યાંય છોડીને.—પ્રિયા.
દયા કરી તું પ્રભુ આ વાર, મેળવ એ મુજ તણો આધાર ;
હૈયાનો હાર એ મારો, ગયું તે કોણ તોડીને.—પ્રિયા.
નમ્યુ નામીને તુજને શીશ, પ્રીયાં છે ક્યાં તું કે જુગદીશ ;
ન કર બાળક ઉપર રીસ, કહું છું હસ્ત જોડીને.—પ્રિયા.

सीताजी अशोकवनमां राम वियोगमां गाय छे.

દીલ છીન લે ગયા—(એ રાહ.)

સ્તવન કરૂં છું ઈશ હું નીજ હસ્ત જોડીને,
સ્વપને ન દેખાય રામ ઈચ્છે નયણ મળવાને—સ્તવન.
(સાખી) હત ભાગ્ય અતી માહરાં, જગકર્ત્તા તું કાપ ;
શક્તી સહન કરવા નથી, અસુર દુખનો તાપ ;
અસુર દુખનો તાપ પ્રભુ તું કાપ દોડીને.—સ્તવન.
નયણ વેરી મારાં થયાં મૃગ મેળવવા આશ ;
છુટી પડાવી પીયુ થકી માટે કરૂં તુજ નાશ ;
માટે કરૂં તુજ નાશ હું નીજ હસ્ત ફોડીને.—સ્તવન.

ચીત તણાતું ચાલીયું ચિંતા સાગર માંહે.
મેઘ પડે દુખાડાતણો રસ્તો ન દીસે ક્યાંય ;
રસ્તો ન દીસે ક્યાંય મેળવ રામ હોડાને.—સ્તવન.
ઓ પીયુ પેલે તેં કરી અતિશય મુજથી પ્રીત,
પાછળથી વીસરી જવું નહિ તુજને ઉચ્ચિત ;
નહિ તુજને ઉચ્ચિત રે'વું વચન તોડાને.—સ્તવન.

सीता ईश्वर प्रार्थना करे छे.

લાવણી.

છે અખિલ બ્રહ્માંડ એક પ્રભુ તું સાચો,
બીજા બીજા ધરી રૂપ ખેલ રચ્યો ખાસો ;
વસે દેહમાં તુંજ વેદમાં તું છે,
પવન પાણીમાં તુંજ વૃક્ષમાં તું છે ;
નહી તુજવીણ ખાલી ઠામ નામ તુંજ સાચું,
પુર આશ મારી તું નાથ એવું હું જાચું,
પ્રભુ નાથ વિયોગે ઘાત કરૂં હું હાથે,
દેજે ભવોભવ એજ પતિ મુજ માથે.

सीता अशोकवनमांथी जाती वखते.

શાર્દુલવિક્રીડિત.

કો જાણે હું અભાગણી અઘ હશે, ક્યાં ક્યાં કર્યાં તે ભવે ;
દહાડો રાત બળી અરે જુલમ આ, ક્યાં સુધી સહેવો હવે ;
તેમાં એ દશકંઠ દુષ્ટ કુવચને, મુજને કહે જે અહીં ;
દાઝેલા તનને વીશે વીષસરો, લાગે છે મુજને સહી.

लक्ष्मणनी मुर्छा वेळा रामे गायलुं गायन.

વનચર વીરા વધામણી.—(એ રાહ.)

લક્ષ્મણુવંતારે લાડકા મુજ ભ્રાત પાવન,
ઉત્તર કેમ દેતો નથી શું વીચારે છે મન.—લક્ષ્મણુ.
ઉદયાચળે રવી આથમે શેષ છોડે ભુભાર.
તોએ ન મુજને પરહરે મારા પ્રિય લગાર—લક્ષ્મણુ.
જેવુંરે જળ ગંગાતણું તેવું નિરમળ મન,
આવે સમે કેમ મુખથી નથી વદતો વચન.—લક્ષ્મણુ.
વચન સુણી તુજ ભાઇનું પ્રીતે નેત્ર ઉઘાડ,
નહીં તો મરીશ તુજ આગળે મમ જીવનહાર.—લક્ષ્મણુ.

(લલીત છંદ.)

વદન તુજતણું મંદ તો થયું, શરીર ચાલતું શાંત થઈ ગયું ;
નયણુ ખોલું હું બંધ થાય તે, અરર તન તજી જીવ જાય છે.
શું મુખ લઈ હવે જાઉં હું ઘરે, અહિં તજી ખરા ભાઈને અરે,
જનની એ તણી પુછસે તીઆં, જીવન માહેરૂં ખોયું તે કીયાં.
ઉત્તર શો પછી આપવો તહીં, મરણુ તે થશે સારૂં તો અહીં.

रामना सैन्यमां वैद्ये गायेलुं गायन.

રાગ ઈંગ્રેજી (ઓફ ઓલ્ડ લેંગસેન.)

સાંભળો કીરતી મારી કહું છું હું માહોડેથી આજ,
આ નગરીમાં હું છું સઉથી મોટેરો વઈદરાજ.—ટેક.
બુટી મારી સઉથી સારી ખાવામાં કહેવાય,
ખાનારો જન જલદી જલદી જમપુરીમાં જાય—સાંભળો.

નાવની ઉપર દઉ ધતુરો આંખો ઉઠે દાંભ.
ફખજીઆતે અફીણ ગોળી એવાં મારા કામ—સાંભળો.
પેટ છુટેથી જમાલગોટો આપુ હું બહુવાર,
કે દુખમાંથી છુટી જાતાં લાગે નહી કંઇવાર.—સાંભળો.
દાંત દુખે તો પ્લાસ્ટર મારૂં છાતી ઉપર સાર,
પેચોટી પર જુલાબ દઉ હું ભારીથી બે ચાર.—સાંભળો.
ગુંમડા ઉપર અર્ક આપવો મરચાંનો બે ભાર,
ગાંડાને હું ભાંગ આપું છું દીવસમાં દસવાર.—સાંભળો.
ઓસડ મારૂં સહુથી સારૂં પ્રિતે જે જન ખાય,
એક દીવસમાં હુશીઆર થઈને જમપુરીમાં જાય.—સાંભળો.

मंदोदरी रावणने कहे छे.

દુખ કાં વોરો છો તમે પ્રાણપતી વહાલા,
જીત્યા નહી જાય એ છે શુર મતવાલા—દુખ.
સતી એ સીતાને સાથે રે લઇને,
રામને શરણે જઇ કરો કાલાવાલા,—દુખ.

बीजीवार अशोकवनमां सीता गाय छे.

પીલુ સયાં બીદેશ ગયે,—(એ રાહ.)

પીયુજી કેમ આવ્યા નહી, દાસીની વારેરે.—પીયુ.
જોઈ જોઇ વાટ જીવું છું, વીયોગ દુખદાહ સહી.—પીયુ.

सीता अशोकवनमां रामने भेटती वखते.

મોહન રશીયા આયે બગયાંમે—(એ રાહ.)

ધન્ય ઘડી આજ પીયુજી મળ્યાંથી, સફળ આશ મુજ થઇ થઇ.—
આ પેરે આવી લીધી બચાવી, દુરદશા દુર ગઇ ગઇ.—

अशोकवनमां राम गाय छे.

લાખ રૂપઈયેકી ઝુલની હમારી.—(એ રાહ.)

આજ આનંદની વરસી છે એલી.—આજ,
શત્રુને શાશન કરી મેળવી છે પ્યારી,
સેના આનંદીત કરે હર્ષ કેરી.—આજે.

માલિની છંદ.

હવે ન રાખો મન શત્રુ શંકા, પાળો સુખે ધર્મ કરી સ્વલંકા,
સહાયતા જેવી કરી હમારી, તેવી વધો કીરતી સદાય તારી.

સમાપ્તીએ ગીતી.

ગૌબ્રાહ્મણ પર પ્રિતી, રાખી સ્વરાજ્ય કરો સુરીતિથી;
ભય રાખી ભરતાનો, સઘળી કરણી કરો સુનીતિથી.
કરશે જન જે જેવું, મળશે ફળ તેહને તરત તેવું;
નાશ થયો રાવણનો, રાજ ગયું એ અધર્મનું કેવું.

समाप्त.